

BAB V

KACINDEKAN, IMPLIKASI, JEUNG RÉKOMENDASI

5.1 Kacindekan

Ieu judul skripsi téh nyaéta “Tokoh Panakawan dina Lalakon *Semar Rarabi* pikeun Pangajaran Carita Wayang Kelas XII (Ulikan Struktural jeung Sémiotik)”. Dikasangukungan ku pérspektif masarakat ngeunaan kalungguhan Panakawan dina padalangan Sunda. Aya sababaraha hal anu dipedar dina ieu panalungtikan, nya éta: 1) Struktur carita dumasar kana téma, galur, tokoh, latar, puseur sawangan, jeung gaya basa, 2) Sémiotik dina Pancacuriga nu ngawengku silib, sindir, siloka, simbul jeung sasmita, 3) Larapna hasil panalungtikan saupama dipatalikeun pikeun bahan pangajaran carita wayang kelas XII. Méthode nu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta méthode déskriptif nu dijerona ngawengku wawancara kalayan teleb, analisis dokumén, studi kasus, studi historis-kritis.

Hasil panalungtikan anu kapaluruh dina struktur carita nyaéta téma dina ieu carita wayang nyaéta jasmaniah anu nyaritakeun Semar ditampik ku Setiaragén sabab wujudna nu kolot jeung goréng patut. Galur dina ieu carita nyaéta ngagunakeun galur méréké atawa maju, ti mimiti carita nu ngagambarkeun situasi karajaan, tuluy di tengah carita nu nyaritakeun munculana konflik, pamungkas carita nu konflikna geus bérés. Tokoh dina ieu CWSR aya 10 palaku. Palaku utama nyaéta Semar Badranaya nu miboga watek sabar. Latar tempat dina ieu carita wayang aya 3, latar waktu 2, jeung latar sosialna anu luhur saperti Raja, Patih, Anak Prabu. Anu kadua latar sosialna anu sedeng saperti satria anu rék milu sayémbara ka Sekar Rumembé. Anu pamungkas aya latar sosial anu handap saperti urang kampung jeung hambarahayat. Dina pagelaran padalangan Sunda, umumna ngagunakeun puseur sawangan jalma katilu dina nepikeun caritana. Dalang ogé nepikeun dialog-dialog para tokoh wayang kalayan ngagunakeun réa gaya basa iwal ti ngumapakeun jeung mijalma.

Sémiotik dina Pancacuriga hartina sémiotik anu dipatalikeun jeung silib, sindir, siloka, simbul sasmita. Hasil analisis sémiotik pancacuriga yén ikon nu mangrupa tanda anu kapaluhur dina ieu carita nyaéta 9 siloka, 4 sasmita, 15 silib, 9

Angin Endang Suharti, 2019

TOKOH PANAKAWAN DINA LALAKON *SEMAR RARABI* PIKEUN PANGAJARAN SMA KELAS XII (TILIKAN STRUKTURAL JEUNG SEMIOTIK)

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

sindir, jeung 18 simbul. Siloka nu eusina kalimah-kalimah nu miboga hubungan alamiah antara petanda (tinanda) jeung penanda (Ma'na) nu mangrupa sasaran bisa dipatalikeun jeung siloka ogé sasmita, sabab siloka jeung sasmita miboga hubungan antara petanda (kalimahna) jeung penanda (ma'na nu mangrupa kode atawa keur ngagambarkeun situasi). Nu patali jeung indéks nyaéta silib jeung sindir sabab miboga konsép sabab-musabab. Contona, Cépot nyindir ka Semar bet hayang kawin ka anak raja sabab Semar ukur jalma biasa. Sedengkeun simbol dipatalikeun jeung simbul sabab kalimah-kalimah anu nyangkaruk ngalambangkeun hiji hal.

Sangeus ditalungtik, ieu CWSR téh bisa dijadikeun bahan pangajaran Carita Wayang kelas XII sabab luyu jeung tujuan nu hayang dihontal, mibanda ajén pikeun kahirupan manusa, mibanda ajén minangka warisan entragan saméméhna, aya gunana pikeun ngawasa hiji paélman, sarta luyu jeung kabutuh siswa katut minat siswa (Nasution, dina Haérudin & Kardana 2013, kc. 77).

5.2 Implikasi

Hasil tina ieu panalungtikan dipiharep bisa ngeuyeuban paélman struktural jeung sémiotik dina konsép Pancacuriga dina karya sastra anu masih kénéh langka panalungtikanna, utamana dina Carita Wayang. Salian ti éta, dipiharep bisa jadi référénsi pikeun bahan pangajaran Carita Wayang di kelas XII.

5.3 Rékomendasi

Dumasar hasil ieu panalungtikan, aya sababaraha saran atawa rékomendasi nu disusun ku panalungtik pikeun pihak-pihak anu aya patalina jeung ieu panalungtikan, nyaéta: 1) pikeun panalungtik satuluyna, dipiharep bisa ngagunakeun konsép Pancacuriga dina ngagunakeun tiori Sémiotik sangkan ngajembaran tur ngeuyeuban élmu ngeunaan Sémiotik dina Pancacuriga; 2) pikeun guru dipiharep bisa ngamangpaatkeun ieu panalungtikan pikeun bahan pangajaran Carita Wayang kelas XII sangkan bisa ngarojong kana pangajaran; 3) pikeun masarakat nu maca, dipiharep bisa ngeuyeuban pangaweruh kana élmu sastra Sunda hususna dina Carita Wayang.

